

सर्गः ८ पितुरनन्तरमुत्तरकोशलान् समधिगम्य समा
धिजितेन्द्रियः । दशरथः प्रशशास महारथो यमव
तामवताञ्च धुरि स्थितः ॥१॥ अधिगतं विधिवद्यद्
पालयत्यकृति मण्डलमात्मकुलोचितं । अभवदस्य
ततो गुणवत्तरं स नगरं नगरन्धकरौजसः ॥ २ ॥

पितुरिति । दशरथः पितुरजादनन्तरमुत्तरकोशलान्
तदाख्यदेशान् समधिगम्य प्राप्य प्रशशास पालयति स्म किं दशं
समाधिना संयमेन जितानि वशीकृतानीन्द्रियाणि येन सः पुं किं
दं महारथः एको दशसहस्राणि योधयेद्यस्तु धन्विनाम् शस्त्र
शास्त्रप्रवीणश्च स महारथ उच्यत इत्युक्तलक्षणः पुं किं दं
यमवतां संयमिनां च पुनरवतां रक्षतां धुरि अग्रे स्थितः ॥१॥
अधिगत मिति । दशरथः यत् यस्मात् प्रकृतीनां जानपदानां
मण्डलं समूहं विधिवत् यथाशास्त्रमपालयत् ततो हेतोरस्य
दशरथस्य सम्बन्धे गुणवत्तरमतिशयितानुरागयुतमभवत्
अर्थात् प्रकृतिमण्डलं किं प्रकृतं अधिगतं प्राप्तं पुं किं प्रं
आत्मनः स्वस्य कुलस्योचितं योग्यं पुं किं प्रं सह नगरेण लक्ष
णया नागरिक जनेन वर्तते तत् किं अस्य नगस्य क्रौञ्चपर्व
तस्य रन्ध्राणि छिद्राणि करोति तस्य कार्तिकेयस्यौजो बलमिव
बलं यस्य तस्य ॥ २ ॥

॥ ४ ॥ अत्रोक्तं च विधिः इति तत्रोक्तं च विधिः इति तत्रोक्तं च विधिः इति तत्रोक्तं च विधिः